

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Gammeltorv 22, 1457 København K
Telefon 33 13 25 12. Telefax 33 13 07 17
Personlig henvendelse 10-15

Dato: 19.09.2005

J.nr.: 2005-2335-815
Sagsbehandler: MG4
(Bedes anført ved henvendelser)
Akt. nr.: 7

Ballerup Kommune
Rådhuset
Hold-an Vej 7
2750 Ballerup

+ bilag

Vedrørende ansattes udtalelser til offentligheden

I vedlagte tre artikler fra fagbladet Børn & Unge som jeg er blevet gjort opmærksom på ved en henvendelse fra bladet, omtales bl.a. en række tilfælde vedrørende udtalelser fra institutionsledere ansat i Ballerup Kommune til pressen. I artiklen "Ballerup knægter ytringsfriheden" skrives bl.a. følgende:

"Over 100 daginstitutionsledere i Ballerup Kommune overværede en kollega blive 'offentligt spanket' på et hasteindkaldt møde med ledelsen. Kollegaen havde udtalt sig kritisk om kommunens ledelsesstil i en artikel i Børn&Unge, og formålet med mødet var ifølge flere ledere også at lukke munden på dem. Kommunaldirektøren er uenig.

...

Michael Gyldholm udtaler blandt andet i artiklen, at han har oplevet at få påtaler for at kritisere sin kommune, og han mener ikke, at det er i overensstemmelse med værdier om åbenhed og dialog.

...

'Vores kommunaldirektør Allan Vendelbo startede med at påpege, at artiklen giver indtryk af, at Ballerup Kommune ikke er et rart sted at være, og at det ikke er særlig heldigt. Han sagde, man først skal gå til ham med sin kritik, og Michael blev haglet ned. Det gjorde han virkelig. Tilbage sad vi andre med en oplevelse af, at vi blev bedt om at holde mund', siger lederen.

...

Ikke en påtale. På mødet gjorde Allan Vendelbo især meget ud af at udrede den misforståelse, at Michael Gyldholm skulle have fået en påtale i juridisk forstand. Det fortæller den anonyme leder.

'Ledelsen havde en meget firkantet tilgang til et problem i kommunen, som Michael Gyldholm tydeligvis ikke var ene om at opleve. Mange rejste sig op og sagde, at de også havde fået påtaler, og selvom Michael Gyldholm ikke kunne pege på, hvor han på skrift havde fået en påtale, var det tydeligt, at han havde oplevet noget, der ligner. Hvis jeg havde en krise i min personalegruppe på 28 medarbejdere, så ville jeg vælge en anden taktik end at hænge mig i, om det var en påtale i juridisk forstand eller ej, og i stedet tage min medarbejders oplevelse alvorligt', siger daginstitutionslederen."

I artiklen "Man binder os på mund og hånd" skrives bl.a. følgende:

"Jeg har opbrugt min kvote for, hvor meget man kan sige offentligt, og jeg har ikke lyst til at blive den næste, der bliver banket på plads', forklarer hun med henvisning til flere kolleger, der er blevet irettesat af kommunen for at tale med kritiske røster.

Lederen husker især daginstitutionsleder Michael Gyldholm, som sidste efterår i Børn & Unge kritiserede Ballerup Kommunes ledelsesstil for ikke at leve op til de fine værdier, kommunen ellers tilskriver sig (Børn&Unge nummer 38/04). På et hasteindkaldt møde mellem kommunens topchefer og godt 100 daginstitutionsledere blev Michael Gyldholm efterfølgende 'offentligt spanket', som en leder dengang udtrykte det (Børn&Unge nummer 43/04).

'Det har jeg ikke lyst til at opleve, og derfor tør jeg ikke længere stå frem. Men jeg vil gerne anonymt bekræfte, at der er en dårlig stemning herude, og at det er blevet svært at tale frit som daginstitutionsleder i Ballerup', siger den anonyme leder.

Samme oplevelse af stækket ytringsfrihed har en anden leder.

'Men det skal ikke være med navns nævnelse, for så står cheferne der med det røde kort. Vi har virkelig fået mundkurv på herude i Ballerup', fastslår han.

Den mandlige leder husker også Michael Gyldholm.

'Han blev jo slagtet for at sige det, vi egentlig alle sammen mener om ledelsesformen i Ballerup. Men vi er begyndt at spørge os selv, om det er det værd at stå frem med kritik. Vi har jo ikke lyst til at miste vores job. Jeg har været i kommunen i mange år og har gode kolleger på institutionen og i nærområdet, så jeg ønsker ikke at brænde mine broer', siger lederen, der kun anonymt tør støtte Michael Gyldholm i sin kritik.

...

Og i en sag i foråret om en planlagt lukning af Ballerup-klubben Hedegård Nord fik klubbens leder mundkurv på af kommunen.

'Klublederen fik i forbindelse med lukningen af sin klub at vide, at han ikke måtte udtale sig til pressen', fortæller en af de personer i Ballerup, som især har lagt øre til daginstitutionsledernes gentagne klager og frustration.

...

Børn&Unge har set et af direktionens diskussionsoplæg på et møde i tænketanken, og af det fremgår det blandt andet, at det er topledelsen, som i sidste ende træffer beslutningerne. Og kritik af disse er forbudt. På en overhead om formidling af tænketankens resultat står for eksempel:

'Vi skal respektere, at den sidste strækning skal gås af politikere og ikke af ansatte' og 'Alle ledere forventes at bakke op om resultatet, når der er truffet politisk beslutning'. Om ledernes ret til at formidle deres mening om resultatet videre, står der: 'Frustration over resultatet skal håndteres i leder til leder-dialogen'.

Holdningen, at al kritik skal holdes inden for rådhusets tykke mure, fremgår også af kommunaldirektør Allan Vendelbos svar til Børn&Unge, da vi anmoder om en kommentar til denne artikel: 'Jeg mener ikke, Børn&Unge er det rette forum for diskussion af de rejste spørgsmål', skriver han i en e-mail til Børn&Unge samt til embedsmændene på dagpasningsområdet i Ballerup Kommune. E-mailen fik den virkning, at ingen embedsmænd derefter ønskede at kommentere institutionsledernes kritik af kommunens ledelsesstil."

Til brug for mine overvejelser om hvorvidt der er grundlag for at jeg af egen drift efter § 17, stk. 1, i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand som ændret ved lov nr. 556 af 24. juni 2005, tager sagen op til undersøgelse, anmoder jeg om kommunens bemærkninger til de ovenfor citerede afsnit fra artiklerne i Børn & Unge.

Jeg anmoder om at Ballerup Kommune i sin udtalelse oplyser om kommunaldirektør Allan Vendelbos udtalelser som er citeret ovenfor, er gengivet korrekt, og i givet fald om de kan anses for at være i overensstemmelse med reglerne for offentligt ansattes ytringsfrihed. Jeg anmoder endvidere om at kommunen oplyser om oplysningerne angående et påbud til lederen af klubben Hedegård-Nord er gengivet korrekt, og i givet fald om det kan anses for at være i overensstemmelse med reglerne for offentligt ansattes ytringsfrihed. Jeg henviser til den sag som er gengivet i Folketingets Ombudsmands beretning, 1999, s. 536.

Jeg anmoder endvidere om udlån af eventuelle akter der angår de nævnte forhold, herunder eventuelle skriftlige påtaler eller påbud til institutionsledere i anledning af de forhold som omtales i de tre artikler fra Børn & Unge, samt af et eventuelt referat fra det møde som efter det foreliggende blev afholdt den 15. november 2004 i Ballerup Idrætsforeningers lokaler. Herudover anmoder jeg kommunen om at tilsende mig en kopi af den overhead som er omtalt, og eventuelle andre overheads som blev anvendt

ved samme lejlighed. Jeg anmoder om at kommunen oplyser nærmere hvilke retningslinjer som ved den pågældende eller andre tilsvarende lejligheder er blevet meddelt, mundtligt eller skriftligt, for de ansattes udtalelser vedrørende sager i hvilke der træffes beslutning på et politisk niveau. Endvidere anmoder jeg om at modtage underretning om de retningslinjer for ansattes udtalelser til offentligheden, herunder pressen, som Ballerup Kommune i øvrigt måtte have fastsat.

Jeg har efter principperne i persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000) underrettet Michael Gyldholm om at jeg til brug for mine overvejelser om hvorvidt der er grundlag for at jeg af egen drift efter ombudsmandslovens § 17, stk. 1, tager sagen op til undersøgelse, har anmodet kommunen om en udtalelse.

Med venlig hilsen

Hans Gammeltoft-Hansen
Folketingets Ombudsmand

Kopi er samtidig sendt til:

Michael Gyldholm

Fagbladet Børn & Unge